

การจัดการภัยพิบัติเชิงบูรณาการ: วิเคราะห์บทบาท กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย

ทศพล อัครพงษ์ไพบูลย์*
เพ็ญศรี ฉิรินัง*
อรุณ รักธรรม*
สมพร เพื่องจันทร์*

(วันรับบทความ: 9 กรกฎาคม 2563/ วันแก้ไขบทความ: 14 กันยายน 2563/ วันตอบรับบทความ: 21 กันยายน 2563)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พรรณนาการบูรณาการในการจัดการภัยพิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้การประสานงานของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 2) ระบุวิธีการและเทคนิค ในการบูรณาการการจัดการภัยพิบัติของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคประชาสังคม จำนวนทั้งสิ้น 13 คน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีการบูรณาการในการจัดการภัยพิบัติกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ร่วม การมียุทธศาสตร์ร่วม และการมีแผนงานร่วม และพบว่าไม่มีการบูรณาการในการจัดการภัยพิบัติ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1. ด้านการปฏิบัติงานร่วม 2. ด้านการมีฐานข้อมูลทรัพยากรร่วม 3. ด้านการประเมินผลร่วม 2) วิธีการเทคนิค ในการบูรณาการการจัดการภัยพิบัติของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประกอบด้วย 2.1) การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับงานด้านภัยพิบัติ ให้แก่หน่วยงานภาครัฐและภาคประชาสังคม 2.2) การส่งเสริมให้ความรู้ แก่ประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ เกี่ยวกับวัฒนธรรมความปลอดภัยและมีส่วนร่วมในการจัดการภัยพิบัติ 2.3) การส่งเสริมให้หน่วยงานต่าง ๆ ร่วมกันจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 2.4) การปลูกฝังทัศนคติ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการทำงาน 2.5) การจัดทำฐานข้อมูลด้านทรัพยากรร่วมกันระหว่างหน่วยงาน และ 2.6) การให้ตัวแทนจากหน่วยงานภาคประชาสังคม เข้ามามีส่วนร่วม ในการประเมินผล

คำสำคัญ: การจัดการเชิงบูรณาการ/ การจัดการภัยพิบัติ/ วิธีการและเทคนิคในการบูรณาการ

* วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี,

E-mail: tossapon.akk@rmutr.ac.th

Integrated Disaster Management: Role Analysis of the Department of Disaster Prevention and Mitigation, Ministry of the Interior

Tossapon Akkarapongpaiboon *

Pensri Chirinang *

Arun Raktham *

Somporn Fuangchan *

(Received Date: July 9, 2020, Revised Date: September 14, 2020, Accepted Date: September 21, 2020)

Abstract

The objectives of this research are to 1) describe the integration of disaster management for relevant agencies under the coordination of the Department of Disaster Prevention and Mitigation, and 2) identify the technical methods for the integration of disaster management by the Department of Disaster Prevention and Mitigation. This research uses a qualitative research method. Data were collected by using in-depth interviews with key informants from relevant agencies, both government and civil, totaling 13 people. The data collection was analyzed for content analysis. The major findings revealed: 1) the Department of Disaster Prevention and Mitigation integrates disaster management with relevant agencies in three areas, including shared vision, strategy, and plan. There is no integration for disaster management with relevant agencies concerning shared practices, common resource database, and evaluation; 2) techniques for disaster management by the Department of Disaster Prevention and Mitigation include 2.1) enhancing knowledge and understanding about disaster-related issues to government agencies and civil organizations, 2.2) the promotion of knowledge to people and various agencies regarding culture, safety and participation in disaster management, 2.3) encouraging agencies to jointly organize disaster prevention and mitigation plans, 2.4) instilling attitudes and changing behavior in work, 2.5) creating a database of resources among agencies, and 2.6) allowing representatives from civil organizations to participate in the evaluation.

Keywords: Integrated management/ Disaster management/ Methods and techniques for integration

* College of Innovative Management Rajamangala University of Technology Rattanakosin,
E-mail: tossapon.akk@rmutr.ac.th

บทนำ

ในปัจจุบันได้มีการเกิดภัยพิบัติบ่อยครั้งมากขึ้นและในแต่ละครั้งที่เกิดภัยนั้นได้ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นซึ่งภัยที่เกิดขึ้นนั้นมีทั้งเกิดขึ้นตามฤดูกาลและฉับพลันซึ่งการเกิดภัยแต่ละครั้งนั้นจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน สิ่งแวดล้อม และยังส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของประชาชน รวมถึงเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศโดยรวมด้วย ประเทศไทยถือว่าไม่ได้เป็นประเทศที่จะต้องเผชิญภัยพิบัติอย่างรุนแรงเหมือนประเทศอื่น แต่ประเทศไทยมีภัยพิบัติที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติตามฤดูกาล ซึ่งภัยพิบัตินั้นอยู่ในขอบเขตที่สามารถจัดการได้โดยการเกิดภัยพิบัติแต่ละครั้งนั้นประชาชนได้เรียนรู้โดยใช้ประสบการณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์รับมือกับภัยพิบัติ ส่งผลให้สามารถปรับตัวให้อยู่ร่วมกันกับความแปรปรวนของธรรมชาติตามฤดูกาลได้เป็นอย่างดี เช่น การปลูกบ้านได้สูงในภาคกลาง การทำเกษตรโดยใช้พันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพอากาศ ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงการปรับตัวของประชาชนเมื่อเผชิญภัยพิบัติที่ไม่รุนแรง (ทิพชัย ทิพยุทธ์, 2557, น.2) ที่ผ่านมามีประเทศไทยต้องพบกับภัยพิบัติที่มีความรุนแรงมากขึ้นซึ่งการเกิดภัยพิบัติในแต่ละครั้งได้ส่งผลกระทบต่อชีวิต ทรัพย์สิน ระบบเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและประชาชนโดยตรง เช่น การเกิดคลื่นยักษ์สึนามิเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2547 เนื่องจากเกิดแผ่นดินไหวใต้ทะเลขนาด 9.3 ตามมาตราริกเตอร์ บริเวณหมู่เกาะสุมาตรา ได้ส่งผลให้เกิดความเสียหายรุนแรงใน 11 ประเทศ โดยในประเทศไทยจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามันได้แก่ จังหวัดพังงา กระบี่ ภูเก็ต ตรัง และ สตูล ได้รับผลกระทบโดยมีผู้เสียชีวิตและผู้สูญหายจำนวน 8,212 คน (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, 2548, น.1) มูลค่าความเสียหายในระบบเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมากกว่า 3 หมื่นล้านบาท (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, 2556, น.22)

ที่ผ่านมามีประเทศไทยได้เกิดเหตุภัยพิบัติ ครั้งใหญ่มาหลายครั้งถึงจะมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละภารกิจในระดับต่าง ๆ ไว้อย่างชัดเจนแล้วก็ตาม แต่การจัดการภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในประเทศไทยก็ยังคงประสบปัญหาซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้ ด้านกลไกในการจัดการ ถึงแม้ว่าในประเทศไทยได้มีการมีกลไกและหน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการภัยพิบัติในหลายระดับ ตั้งแต่ขั้นตอนการติดตามและประเมินโอกาสการเกิดภัยพิบัติ ขั้นการแจ้งเตือนภัยพิบัติ การให้ความช่วยเหลือบรรเทาทุกข์และฟื้นฟูเมื่อเกิดภัยพิบัติ การฟื้นฟูผู้ประสบภัยและพื้นที่ภายหลังจากภัยพิบัติ ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ ปัญหาการขาดเอกภาพในการปฏิบัติและการบริหารจัดการ เนื่องจากโครงสร้างการบริหารจัดการของประเทศไทย เป็นแบบศูนย์รวมอำนาจการบริหาร ทำให้หลายครั้งเกิดการทำหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานมีการทับซ้อนกัน ซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติงานของหลายหน่วยงานเป็นแบบ บนลงล่าง มีการทับซ้อนกันในพื้นที่และประชากร โดยผู้รับผิดชอบหลักไม่มีอำนาจซึ่งสามารถสั่งการได้ทุกหน่วยงาน ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัดไปจนถึงระดับประเทศ ส่งผลให้การประสานงานและการบูรณาการของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ เอกชน กองทัพ ภาคประชาสังคม ฯลฯ เป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, 2560, น.15) การสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาล รัฐบาลยังไม่ลงทุนในด้านการบริหารจัดการเชิงป้องกันภัยพิบัติเพื่อการลดผลกระทบของความเสียหายจากภัยพิบัติ งบประมาณที่จัดสรรให้กับกรมป้องกันและ

บรรเทาสาธารณภัย โดยส่วนมากเน้นการจัดสรรงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือและบรรเทาทุกข์แก่ผู้ประสบภัย ซึ่งเห็นได้จากการที่เกิดเหตุอุทกภัยเมื่อปี 2554 ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยที่ผ่านมา ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ ไม่มีการประสานข้อมูลระหว่างหน่วยงานในการจัดทำระบบแผนที่เตือนภัยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ ขาดการสร้างความรู้ความเข้าใจกับประชาชนให้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากภัยพิบัติ ประชาชนไม่มีส่วนร่วมวางแผนเพื่อลดความเสี่ยงของชุมชนตนเอง และประชาชนไม่ได้มีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนดำเนินการในด้านต่าง ๆ ซึ่งรัฐเป็นผู้รับผิดชอบและสั่งการ ด้วยบุคลากรที่ร่วมวางแผนและปฏิบัติงาน ส่วนมากไม่ใช่คนพื้นที่ จึงขาดความรู้และความเข้าใจในสภาพภูมิประเทศของพื้นที่ ส่งผลให้เกิดความคลาดเคลื่อน ในการประเมินสถานการณ์และการเตรียมความพร้อม

จากการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ข้างต้นปัญหาด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติ ที่เกิดขึ้นอาจจำแนกได้ดังนี้ ปัญหาด้านการประสานงานร่วมกันของหน่วยงาน ปัญหาด้านการฟื้นฟูผู้ประสบภัย ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ผู้วิจัยเห็นว่าจะต้องศึกษาบทบาท ในการจัดการภัยพิบัติของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเนื่องจากเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการภัยพิบัติของประเทศเพื่อให้ได้แนวทาง ในการจัดการภัยพิบัติที่เหมาะสมต่อไปว่า กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยควรจะมีบทบาทของหน่วยงานหรือไม่เพื่อให้มีความพร้อม ในการจัดการภัยพิบัติอย่างเหมาะสม ทันทั่วถึงกับสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) พรรณนาการบูรณาการในการจัดการภัยพิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้การประสานงานของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 2) ระบุวิธีการและเทคนิค ในการบูรณาการการจัดการภัยพิบัติของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการภัยพิบัติเชิงบูรณาการ:วิเคราะห์บทบาทกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาวิจัยไว้ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่องการจัดการภัยพิบัติเชิงบูรณาการ:วิเคราะห์บทบาทกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ผู้วิจัยทำการศึกษาด้านการบูรณาการ โดยผู้วิจัยทำการศึกษาข้อมูลในการบูรณาการในการจัดการภัยพิบัติ ในด้าน การมีวิสัยทัศน์ร่วม การมียุทธศาสตร์ร่วม การมีแผนงานร่วม การปฏิบัติงานร่วม การมีฐานข้อมูลด้านทรัพยากรร่วม และการควบคุมและประเมินผลร่วม ภายใต้การประสานงานของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

1.4.2 ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant)

ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่จะใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 13 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานด้านภัยพิบัติจากหน่วยงานภาครัฐที่ไม่ได้สังกัดกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จำนวน 4 คน ได้แก่

- ผู้กำกับการกองแผนงานความมั่นคง สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- ผู้อำนวยการกองบรรเทาสาธารณภัย สำนักนโยบายและแผนกลาโหม กระทรวงกลาโหม
- เลขาธิการ สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ
- ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

2. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานด้านภัยพิบัติจากหน่วยงานภาคประชาสังคม จำนวน 3 คน ได้แก่

- หัวหน้างานกู้ภัย มูลนิธิร่วมกตัญญู
- หัวหน้างานกู้ภัย มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง
- เลขาธิการ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จำนวน 1 คน

3. กลุ่มหัวหน้าหน่วยงานของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จำนวน 6 คน ได้แก่

- ที่ปรึกษาอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการจัดการสาธารณภัยและการลดความเสี่ยงภัยพิบัติ

- อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ฝ่ายปฏิบัติการ
- ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย
- หัวหน้าชุดเผชิญสถานการณ์วิกฤต
- หัวหน้าศูนย์สื่อสารนิรภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ทำการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

1.4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาทำการศึกษาวิจัย ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2561 – ตุลาคม 2562

วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการภัยพิบัติวิเคราะห์บทบาทกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ เพื่อศึกษาการบูรณาการในการจัดการภัยพิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้การประสานงานของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเพื่อศึกษาวิธีการ เทคนิค ในการบูรณาการการจัดการภัยพิบัติของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยงานวิจัยนี้เริ่มจากการทบทวนวรรณกรรมบทความทางวิชาการ แนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ เกี่ยวกับภัยพิบัติ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภัยพิบัติ โดยนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลร่วมกับ

การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานด้านภัยพิบัติทั้งระดับบริหารและระดับปฏิบัติการของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางที่สามารถวิเคราะห์ วิธีการ เทคนิค การบูรณาการที่เชื่อมโยงกับการจัดการภัยพิบัติ และนำผลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ ร่วมกับแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ โดยผู้วิจัยจะนำข้อมูลเหล่านี้มากำหนดลำดับขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยต่อไป

ผู้วิจัยจึงนำทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการ ทฤษฎีเกี่ยวกับภัยพิบัติ เข้ามาร่วมศึกษาวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย รวมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์จากแนวคิดในการวิจัยและนำไปใช้สัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยจะนำผลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ตามกรอบแนวความคิดในการวิจัยร่วมกับแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญใช้วิธีการสัมภาษณ์ซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ การสร้างแบบสัมภาษณ์จากดัชนีของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย แบบสัมภาษณ์จะสอดคล้องและสัมพันธ์กับกรอบแนวคิดการวิจัย และข้อคำถามแบบสัมภาษณ์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis) โดย ข้อความที่จัดบันทึกจากการสัมภาษณ์ เพื่อค้นหาแบบแผน (pattern) ประเด็นหลัก (theme) รวมถึงแก่นสาระ (core consistency) ในวัตถุประสงค์ที่ทำการศึกษา หลังจากที่ได้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งผู้ปฏิบัติงานด้านภัยพิบัติที่สังกัดกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและผู้ปฏิบัติงานด้านภัยพิบัติที่ไม่ได้สังกัดกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางที่สามารถวิเคราะห์ วิธีการ เทคนิค การบูรณาการที่เชื่อมโยงกับการจัดการภัยพิบัติ โดยผู้วิจัยจะนำข้อมูลเหล่านี้มากำหนดลำดับขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยต่อไปผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มาวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกับแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ในการจัดการภัยพิบัติที่ได้ทำการทบทวนวรรณกรรมมาแล้ว มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา เพื่อให้ทราบถึงบทบาทของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในการบูรณาการในการจัดการภัยพิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการภัยพิบัติภายใต้การประสานงานของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และวิธีการเทคนิคในการบูรณาการการจัดการภัยพิบัติของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

ผู้วิจัยทำการถอดเทปข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์โดยละเอียด นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยทำการสรุปข้อมูลดังกล่าวเป็นประเด็นต่าง ๆ ผู้วิจัยทำการจัดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำข้อมูลเหล่านั้นมาช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล ทำข้อสรุปชั่วคราวและทำการตัดทอนข้อมูล โดยการทำข้อสรุปชั่วคราวนั้นจะเป็นการลดขนาดข้อมูลและช่วยกำจัดข้อมูลที่ไม่จำเป็นออกไป นำข้อสรุปย่อมาเชื่อมโยงกันเพื่อทำการหาข้อสรุปและตอบปัญหาการวิจัยโดยการแบ่งประเภทของข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ระบุความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ การเชื่อมโยงแนวคิด และทฤษฎีกับสิ่งที่ค้นพบเพื่อทำการประมวลและสรุปข้อเท็จจริงในการวิจัยต่อไป

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พรรณนาการบูรณาการในการจัดการภัยพิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้การประสานงานของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

จากการศึกษาการบูรณาการในการจัดการภัยพิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้การประสานงานของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พบว่า มีการบูรณาการในการจัดการภัยพิบัติด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการมียุทธศาสตร์ร่วม ด้านการมีแผนงานร่วม ในขณะที่การบูรณาการด้านการปฏิบัติงานร่วมมีเพียงการบูรณาการกันในหน่วยงานภาครัฐและอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเท่านั้นไม่มีการบูรณาการในหน่วยงานภาคประชาสังคม ได้แก่ มูลนิธิปอเต็กตึ๊งและมูลนิธิร่วมกตัญญู ด้านการมีฐานข้อมูลทรัพยากรร่วม ไม่มีการบูรณาการทั้งในหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคประชาสังคม ด้านการประเมินผลร่วม มีการบูรณาการเฉพาะในหน่วยงานภาครัฐและอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในขณะที่หน่วยงานภาคประชาสังคมได้แก่มูลนิธิปอเต็กตึ๊งและมูลนิธิร่วมกตัญญูไม่มีการบูรณาการด้านการประเมินผลร่วม

ภาพ แสดงสรุปผลการบูรณาการในการจัดการภัยพิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้การประสานงานของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลวิธีการและเทคนิค ในการบูรณาการการจัดการภัยพิบัติของ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการเชิงบูรณาการภัยพิบัติวิเคราะห์บทบาทกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย พบว่าวิธีการและเทคนิคในการบูรณาการการจัดการภัยพิบัติด้านการปฏิบัติงานร่วมกับภาคประชาสังคมคือการให้ความรู้แก่บุคลากรในองค์กรเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนและการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่น หัวหน้าหน่วยงานขององค์กรภาคประชาสังคมต้องมีการบัญชาการร่วมที่กองบัญชาการเหตุการณ์ แล้วต้องมีเอกภาพของการสั่งการด้านการมีฐานข้อมูลทรัพยากรร่วม ในหน่วยงานภาครัฐจะต้องมีการประสานงานในระดับนโยบายระหว่างกระทรวง และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการต่อไป หน่วยงานภาคประชาสังคม คือการประสานงานระหว่างหัวหน้าหน่วยงานของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและหน่วยงานภาคประชาสังคมดังกล่าว และลงนามความร่วมมือระหว่างองค์กรในการแลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อใช้ในฐานะข้อมูลทรัพยากรร่วมกันด้านการประเมินผลร่วมกับภาคประชาสังคม คือทำการประสานงานกับหัวหน้าหน่วยงานภาคประชาสังคม รายการลงนามความร่วมมือระหว่างองค์กรในการประเมินผลการปฏิบัติงานร่วมกันและนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่อไป

อภิปรายผล

การบูรณาการในการจัดการภัยพิบัติของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จากการศึกษาศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึกสามารถสรุปผลการวิจัยได้โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

1. พรรณนาการบูรณาการในการจัดการภัยพิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้การประสานงานของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมทุกหน่วยงานต่างมีเป้าหมายในการช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยพิบัติตามภารกิจของแต่ละหน่วยงาน ได้แก่ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางของรัฐในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ ตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 รวมถึงการป้องกันและลดผลกระทบจากการเกิดภัยพิบัติ สอดคล้องกับแนวคิดการบูรณาการของ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ กล่าวว่าแนวคิดการบูรณาการคือระดมความคิดและวิสัยทัศน์มุ่งไปสู่เป้าหมายที่ตรงกัน มีวิสัยทัศน์การทำงานร่วมกัน และยังสอดคล้องกับ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้กล่าวถึง “การบริหารแบบบูรณาการ” คือ การให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกัน มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีภารกิจและยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน รวมทั้งทักษะการบริหารจัดการความรับผิดชอบและความน่าเชื่อถือ เพื่อให้นโยบายของรัฐทั้งภายในประเทศและต่างประเทศสามารถนำไปปฏิบัติและบริหารอย่างเชื่อมโยงกัน ซึ่งเป็นการผนวกรูปแบบ inside - out และ outside - in โดยมีหัวใจของการบริหารที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง และยังสอดคล้องกับ กรมการพัฒนาชุมชนได้เสนอรายงานการบูรณาการการบริหารการทำงานของข้าราชการไทยในทศวรรษหน้า ได้กล่าวถึงการบริหารงานแบบบูรณาการ โดยการนำเทคนิคการบริหารแบบบูรณาการเพื่อใช้ในการบริหารราชการสู่ความเป็นเลิศและกำหนดแนวทางในการนำไปปฏิบัติจริง “การวางแผน คือ การวางแผนยุทธศาสตร์ หรือแผนกลยุทธ์กำหนดวิสัยทัศน์

และกลยุทธ์ของแผนทำตามแผนที่วางไว้เพื่อให้เกิดผลงานที่ตั้งไว้ตามเป้าหมาย การวางแผนนี้เป็นการระดมและบูรณาการทรัพยากรการบริหารจัดการเข้าด้วยกัน”

ด้านการมียุทธศาสตร์ร่วมในหน่วยงานภาครัฐมีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการจัดการภัยพิบัติของหน่วยงานตนเองโดยกำหนดให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดแผนการดำเนินงานด้านภัยพิบัติในหน่วยงานภาคประชาสังคม มีการทำแผนนโยบายในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยการลดความเสี่ยงจากการเกิดภัยพิบัติ การช่วยเหลือผู้ประสบภัยและฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย มีการส่งเสริมให้ความรู้แก่ประชาชนในการป้องกันและระงับภัยเบื้องต้น โดยการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านภัยพิบัติของ ทั้งหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคประชาสังคมต่างมีทิศทางเดียวกันกับยุทธศาสตร์ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย คือการสร้างความเข้มแข็งแก่ประชาชน เอกชน ชุมชน ท้องถิ่น อาสาสมัคร และเครือข่ายให้มีความรู้ ตระหนัก มีวัฒนธรรมความปลอดภัย และมีส่วนร่วมในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบูรณาการของ Cohen (1968) การบูรณาการการดำเนินงานด้านยุทธศาสตร์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ หมายถึงการปรับกระบวนการทำงานใหม่ตามนโยบาย ที่มีการประสานงานเชื่อมโยงกัน โดยผสมผสานศักยภาพระหว่างหน่วยงาน องค์กร หรือกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้สามารถใช้ศักยภาพ หรือความถนัดในแต่ละด้านของแต่ละหน่วยงาน องค์กร หรือกลุ่มโดยมีเป้าหมายการดำเนินงานร่วมกัน

ด้านการมีแผนงานร่วม หน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคประชาสังคมต่างมีการบูรณาการในการจัดการภัยพิบัติด้านการมีแผนงานร่วมโดยหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคประชาสังคม ได้มีการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของหน่วยงานตนเอง โดยหน่วยงานภาครัฐ ได้มีการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั้งในระดับชาติและในระดับท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับ Cohen (1968) การบูรณาการการดำเนินงานด้านยุทธศาสตร์ระหว่างหน่วยงาน ภาครัฐต่าง ๆ หมายถึง การปรับกระบวนการทำงานใหม่ตามนโยบาย ที่มีการประสานงานเชื่อมโยงกัน โดยผสมผสานศักยภาพระหว่างหน่วยงาน องค์กร หรือกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้สามารถใช้ศักยภาพ หรือความถนัดในแต่ละด้านของแต่ละหน่วยงาน องค์กร หรือกลุ่ม โดยมีความหมายการดำเนินงานร่วมกันโดยกระบวนการบูรณาการ

การปฏิบัติงานร่วม การปฏิบัติงานร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐและอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนมีการบูรณาการในการปฏิบัติงาน โดยมีการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในการปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยซึ่งหน่วยงานภาครัฐปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน สอดคล้องกับ ทวีดา กมลเวชช (2554) กล่าวว่า การบริหารจัดการภัยพิบัติที่มีประสิทธิภาพคือการจัดการแบบบูรณาการในการจัดการเกี่ยวกับภัยและการสร้างการมีส่วนร่วมที่ระดับต่าง ๆ การบริหารจัดการระหว่างหน่วยงานที่มีการจัดชั้นลำดับการปฏิบัติงานที่สอดคล้อง จัดทำฐานข้อมูลด้านทรัพยากร เพื่อสนับสนุนการจัดการภัยพิบัติ การเรียนรู้ด้วยตัวเองหรือการสร้างความสามารถในการปรับตัว และการเสริมสร้างองค์ประกอบทางเทคนิคและสังคม การรวบรวมข้อมูลจำนวนความเสียหายของประชาชนและพื้นที่ร่วมกับกองอำนาจการเฉพาะกิจของอำเภอเพื่อส่งรายงานไปยังกองอำนาจการ

เฉพาะกิจจังหวัดเพื่อส่งไปยังกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อขอเบิกงบกลางเพื่อบูรณะฟื้นฟูและงบประมาณจากเงินอุดหนุนราชการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2546 และแก้ไขเพิ่มเติม

การมีฐานข้อมูลทรัพยากรร่วมกัน ยังไม่มีการบูรณาการด้านการมีฐานข้อมูลทรัพยากรร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคประชาสังคม โดยฐานข้อมูลทรัพยากรของแต่ละหน่วยงานจะมีการทำกันภายในหน่วยงานเท่านั้นซึ่งยังไม่มีมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านทรัพยากรหรือมีการใช้ฐานข้อมูลทรัพยากรของแต่ละหน่วยงานร่วมกัน โดยข้อมูลด้านทรัพยากรที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีเป็นเพียงข้อมูลทรัพยากรของหน่วยงานอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เนื่องจากกรมมีฐานะเป็นศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนกลางจึงมีระบบสำหรับบันทึกข้อมูลของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และทรัพยากรหน่วยงานในสังกัดของกรมเอง ซึ่งไม่สอดคล้องกับ ทวีดา กมลเวช (2554) กล่าวว่า การบริหารจัดการภัยพิบัติที่มีประสิทธิภาพ คือการจัดการแบบบูรณาการในการจัดการเกี่ยวกับภัยและการสร้างการมีส่วนร่วมที่ระดับต่าง ๆ การบริหารจัดการระหว่างหน่วยงานที่มีการจัดชั้นลำดับการปฏิบัติงานที่สอดคล้องจัดทำฐานข้อมูลด้านทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการจัดการภัยพิบัติ การเรียนรู้ด้วยตัวเองหรือการสร้างความสามารถในการปรับตัว และการเสริมสร้างองค์ประกอบทางเทคนิคและสังคม การรวบรวมข้อมูลจำนวนความเสียหายของประชาชนและพื้นที่ร่วมกับกองอำนวยการเฉพาะกิจของอำเภอเพื่อส่งรายงานไปยังกองอำนวยการเฉพาะกิจจังหวัดเพื่อส่งไปยังกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อขอเบิกงบกลางเพื่อบูรณะฟื้นฟูและงบประมาณจากเงินอุดหนุนราชการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2546 และแก้ไขเพิ่มเติม

การประเมินผลร่วมมีการบูรณาการในการประเมินผลร่วมระหว่างหน่วยงานภาครัฐและอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เนื่องจากหน่วยงานภาครัฐและอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ตามส่วนปฏิบัติการการสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ จึงมีการประเมินผลตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติร่วมกัน ในขณะที่หน่วยงานมูลนิธิร่วมกตัญญูและมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งเป็นองค์กรภาคประชาสังคมซึ่งไม่ได้สังกัดหน่วยงานภาครัฐใด จึงไม่มีการประเมินผลร่วมกันกับกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงทำให้ไม่ทราบปัญหาอุปสรรค ซึ่งสอดคล้องกับ Cohen (1968) การบูรณาการการดำเนินงานด้านยุทธศาสตร์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ หมายถึง การปรับกระบวนการทำงานใหม่ตามนโยบาย ที่มีการประสานงานเชื่อมโยงกัน โดยผลสัมฤทธิ์ภาพระหว่างหน่วยงาน องค์กร หรือกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้สามารถใช้ศักยภาพ หรือความถนัดในแต่ละด้านของแต่ละหน่วยงาน องค์กร หรือกลุ่ม โดยมีเป้าหมายการดำเนินงานร่วมกัน

2. วิธีการและเทคนิค ในการบูรณาการการจัดการภัยพิบัติของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมต้องเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับงานด้านภัยพิบัติให้แก่หน่วยงานภาครัฐและภาคประชาสังคม ให้มองการจัดการภัยพิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ในการลดความเสี่ยง ป้องลดผลกระทบจากการเกิดภัยพิบัติ เพื่อเป็นการลดความสูญเสียและชีวิตของประชาชน การมียุทธศาสตร์ร่วมต้องส่งเสริมให้ความรู้แก่ประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ ในการสร้างความเข้มแข็งแก่ประชาชน ชุมชน อาสาสมัคร ท้องถิ่น ให้มีความรู้ ตระหนักรู้ มีวัฒนธรรมความปลอดภัย และมีส่วนร่วมในการจัดการภัยพิบัติ การมีแผนงานร่วมต้องส่งเสริมให้มีการร่วมจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของหน่วยงานตนเองให้มีความสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ โดยมีการร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ด้านการปฏิบัติงานร่วมต้องปลูกฝังทัศนคติ และหลักการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการทำงานให้มากขึ้น การจัดการความรู้ การถ่ายทอดความรู้ที่ถูกต้อง การจัดทำสื่อที่เหมาะสมแก่การสร้างความรู้ ใช้กระบวนการถ่ายทอดความรู้ที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบททางสังคม วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ควบคู่ไปกับการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยควรมีการพัฒนาบุคลากรอาสาสมัครภาคประชาสังคมให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างคุณค่าให้กับงานอาสาสมัครสร้างแรงจูงใจให้เกิดการมีส่วนร่วมมากขึ้น ด้านการมีฐานข้อมูลทรัพยากรร่วมต้องทำการรวบรวมและประมวลผลข้อมูลต่าง ๆ จัดทำระดับขั้นของการเข้าถึงข้อมูล การแก้ไขระเบียบของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถดำเนินการในการการหาฐานข้อมูลด้านทรัพยากรร่วมกันระหว่างหน่วยงานได้ ปรับเงื่อนไขและมาตรการในการกำหนดสภาพบังคับของกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการส่งข้อมูลรวมถึงการเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ในการกำหนดไว้ในกฎหมายให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องส่งข้อมูล ในหน่วยงานภาคประชาสังคมให้มีการสร้างการรับรู้ และประโยชน์ของการมีฐานข้อมูลทรัพยากรร่วม เพื่อจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในการขอข้อมูล ด้านการประเมินผลร่วมจะต้องสร้างความตระหนักรู้ และถ่ายทอดความรู้ โดยตัวแทนจากหน่วยงานภาคประชาสังคมให้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลภายหลังจากการปฏิบัติงานด้านภัยพิบัติ ควรส่งเสริมทัศนคติของหน่วยงานภาคประชาสังคมและประชาชนในพื้นที่ให้เกิดความเข้าใจในบทบาทของตนและเข้าร่วมในการจัดการภัยพิบัติ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต้องสร้างการรับรู้ในเรื่องของการจัดการภัยพิบัติ อย่างทั่วถึง การส่งเสริมให้ประชาชนและองค์กรภาคประชาสังคมมีศักยภาพในการจัดการภัยพิบัติด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะ

การบูรณาการการจัดการภัยพิบัติของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในด้าน การปฏิบัติงานร่วม การมีฐานข้อมูลทรัพยากรร่วม การประเมินผลร่วม จะต้องทำการปลูกฝังทัศนคติ หลักการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการทำงาน การจัดการความรู้ การถ่ายทอดความรู้ จะทำสื่อที่เหมาะสมแก่การสร้างความรู้ ในกระบวนการถ่ายทอดความรู้ที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบททางสังคม วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้ควบคู่ไปกับการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สร้างแรงจูงใจให้เกิดการมีส่วนร่วม พัฒนากลไกภาคประชาสังคมให้ได้มาตรฐาน สร้างคุณค่าให้กับงานอาสาสมัคร กำหนดสภาพบังคับของกฎหมาย โดยให้ทุกหน่วยงานปฏิบัติ สร้างการรับรู้เรื่องของการจัดการภัยพิบัติอย่างทั่วถึง ส่งเสริมให้องค์กร

ภาคประชาคมมีศักยภาพในการจัดการภัยพิบัติด้วยตนเอง และจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างองค์กร เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านภัยพิบัติมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในการลดความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนผู้ประสบภัย

ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการทำวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อให้ทราบถึงผลรวมของการจัดการภัยพิบัติ ในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ ในด้านการจัดการภัยพิบัติ ก่อนเกิดภัย ระหว่างเกิดภัย และหลังเกิดภัย ซึ่งสามารถนำมาศึกษาเพื่อค้นหาวิธีการและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภัยพิบัติในระดับท้องถิ่นต่อไป และควรจะทำการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาความรู้ในการจัดการภัยพิบัติ ของ หน่วยงานหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานภาคประชาสังคม ในท้องถิ่น เพื่อจะสามารถทราบปัญหาในการปฏิบัติงานด้านภัยพิบัติในท้องถิ่นนั้น ๆ และเป็นการให้ความรู้ด้านการจัดการภัยพิบัติรวมถึงระบบบัญชาการเหตุการณ์แก่หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคประชาสังคมที่ปฏิบัติงานด้านภัยพิบัติในท้องถิ่นนั้น

บรรณานุกรม

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. (2548). รายงานเหตุการณ์สาธารณภัย วันที่ 5 กันยายน 2548.

กรุงเทพฯ: กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย.

_____. (2550). พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ:

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย.

_____. (2556). สถานการณ์สาธารณภัยประจำปี 2555. กรุงเทพฯ: กรมป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย.

_____. (2560). สถานการณ์สาธารณภัยประจำปี 2559. กรุงเทพฯ: กรมป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย.

ทิพย์ชัย ทิพย์ฤทธิ์. (2557). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในการจัดการภัยพิบัติแห่งชาติของกระทรวงกลาโหม.

(ดุชนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
รัตนโกสินทร์.

ทวีดา กมลเวช. (2554). คู่มือการจัดการภัยพิบัติท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร.